

Unang Surat i Pablo dut menge' taw't TESALONIKA

Kepurisnan et itueng Surat neng 1 Tesalonika

Maya tantung lungsud eset tampar kilid et dagat pegnerana't Tesalonika, itue sakup et Probinsiya et Masedonia, sembatung probinsiya et bangsa neng Roma. Diminuntin si Pablo apang tumagna' duun sembatung ketimung-timungan et menge' mengganel i Jesus Kristo. De Silas beke' si Timoteo megbebaya' kenyi. Segwa' sengkerit neng timpu ga tineteg dye esentin sabab sebarang ibang menge' sali'saling Judio in minendinan dye pebunayag i Pablo. Indyari pinenempeg dye esentin.

Pegketbes na dye in sempegen, siminusa si Pablo pasal eset menge' mengganel esentin. Pegpikiren ye na kalu' seulinan dye kedyeng pegbuwaten, sabab sebarang pemanta kedye eset ating lelegdengan na tantung tiksaen dye banar. Beke' masih nega kaya ne misan sembatung meibut dye. Atin ne punsabab pineuseuli' i Pablo si Timoteo apang mesewran itueng pegbuwaten dye duntin.

Enung kesegyaan i Pablo ganang nekepeuli' ne si Timoteo mewanau duntin beke' nesewran ye na itueng menge' mengganel pelahyun et pegandel misan ne sebarang pemanta kedye in peglahyun peniksa' eset kedye.

Sasat si Pablo dut lungsud et Korinto, ya in negsurat kedye. Tantu banar na pegbentugen ye Empu' eset kedyeng kepuspusa't penggiginewanan, kumseg dye apang meglahyun mengganel na misan enu nega meinabung ketiksaan dye. Sinambag ye gasi kedyeng menge' keingkutan pasal eset pegpeuli' i Jesus Kristo, beke' pasal dut ba' enukwanen et Empu' biyagen peuli' dut kedyeng lelebngan pegdateng et ating eldew.

Ketulduan et itueng Surat

Penegnaan 1:1

Si Pablo Megbegey et Peseselamat beke' Pegdayew 1:2-3:13

Pegtulduan Dye i Pablo pasal eset Kedyeng Diring Arat 4:1-12

Ketulduan i Pablo pasal et Pegseuli' i Jesus neng Kristo 4:13-5:11

Si Pablo Pegtuldu' et Emuring Induanan 5:12-22

Penelang i Pablo dut Empu' eset menge' Mengganel 5:23-24

Emuring Beres beke' Penek tak i Pablo Kedye 5:25-28

1 ¹Mawa' kire Pablo, ki Silas beke' ki Timoteo.

Dut ketimumg-timungan et menge' taaw et lungsud et Tesalonika, dye in nemengandel dut Empu' Ama' beke' Begerar neng si Jesus Kristo^a. Mese't dimyu teyen redyiki' beke' kesenangan.

Kebiyagan beke' Pegandel et menge' Taaw dut Lungsud et Tesalonika

²Daran-peraran kay pegpeselamat dut Empu' pasal et dimyu ginsan, beke' pegbentuen kay kemyu et Damen neng pegpenelangin. ³Daran kay pegrendemen dut elepan et Empu' Ama' tyu dimyung menungang keradaya et pegandel myu. Sampay daran kay pegrendemen dimyung pengsengsara', sabab et dimyung pegmerga' dut Empu', beke' dimyung mepanger na pegarap dut Begerar tyu, ne si Jesus Kristo, na peguli' ye atu't dunya!. ⁴Menge' ketipusdan, sewd kay ne pegmerganen kew et Empu', beke' sewd kay gasi kemyu menge' pinili' ye. ⁵Sabab pineabar kay et dimyu na Menungang Abar, na diki lamang et merugey na bebresan et taaw, temed teyeg et keksegan et Empung Nakem. Beke' sewd kay ne itue tantung kebenaran mawa' nega't Empu'. Kwit ti' pegbe'baya' tyu nega't dimyu ti' nebiri' myu ba' enukwan arat kay. Binaal kay ginsan dut kenunganan myu. ⁶Nesunsunan myu kami beke' ating Begerar neng si Jesus, misan ne kelang ketiksaan, sabab et tinerima myu Menungang Abar na maya keksanan na binggey et Empung Nakem. ⁷Na, negmendyaring suntuhan kew et ginsan neng megpengandel dut probinsiya et Masedonia beke' probinsiya et Akaya. ⁸Sabab bebresan et Begerar limingkep teyeg dimyu dut menge' probinsiya et Masedonia beke' Akaya. Misan diki lang atin, sampay dimyung pegandel nesewran et embe-embe. Angkansa misan diki kay ne megsugid pasal et atin, sewd dye ne. ⁹Dye ne pegrugid ba' enukwan pegterima myu Damen. Pegrugiren dye ba' enukwan ne seulinan myu Empu', teyeg dut pegempu'empuen. Na tiban megpenimbahat kew ne dut kebiyag-biyagan na' Empu' banar. ¹⁰Sampay tumagey kew et pegdateng et ating Yegang et Empu' na' si Jesus, teyeg dut langit. Na ya ne in binyag peuli' et Empu' Ama' teyeg dut kepeteyan ye. Na itueng si Jesus gasi tumabang kityu, eset megderateng na' iseg et Empu' dut emuring eldew.

Keradya i Pablo dut Lungsud et Tesalonika

2 ¹Menge' ketipusdan, pegsesewren myu ne, na dameng pemerita' dimyu maya kepulusan. ²Sewd myu ne, tagna' ti', mura kay natu't lungsud et Tesalonika, kami pinelyutan beke' ininlelew dut lungsud et Pilipos. Segwa' pinebasag et Empu' dameng keksegan, na ipebunayag

^a 1:1 Kristo - Ating pinili' et Empu' Banar supaya pemegbeg atu't dunya' kaya seskeran.

dimyu Menungang Abar mawa't Empu', misan ne mekansang neng pemelabag. ³Sabab damen neng pekibisara dimyu, diki lang mawa' dut kerupangan, etawa dut diki sugat etawa pengrurunding. ⁴Segwa' megbebres kay bilang menge' taaw neng tinerima et Empu', na pepengerapan Menungang Abar et Empu'. Pegbersen kay itue, apang begeyan et kebentugan Empu', diki lang sabab et taaw. Na Empu' megsewed et seled pusu' tyu. ⁵Sewd myu na kami diki megpesiring-siring et pegbantug, etawa ipetagu' dut bebresan et pgsua' kay. Sewd itue et Empu'. ⁶Diki keinginan kay na pegbantug et menge' taaw, teyeg dimyu etawa dut misan sinu. ⁷Bilang menge' Apostol^b i Jesus Kristo, teyen mekebegat kay dimyu. Segwa' diki egian kay dimyu imbes menunga lang, kami megmendyaring mepengimuyuk samat indu' na dut kenyeng menge' keyegangan. ⁸Sabab et kelang pegingin kay dimyu, angkan isinagda' kay ipemagi' dimyu, diki lang et Menungang Abar et Empu', ba' diki sampay dameng kebiyagan. Sabab nepeingin kew ne banar damen. ⁹Tantu banar mekesewran myu menge' ketipusdan, ba' enukwan dameng pegkeradya beke' keliyutan. Pegkeradya kay gebi sampay eldew, apang diki kay kebegat dut sinu-sinu, sasat kay megpebunayag dimyu pasal et Menungang Abar et Empu'.

¹⁰Kemyu saksi' kay beke' Empu', ba' enukwan kay nengebiyagan na maya kenunganan. Ketignaan beke' kaya pegralsala'sala' na pengarat kay dimyu, na menge' mengengandel i Jesus Kristo. ¹¹Sabab mekesewran myu ne, ba' enukwan pegarat kay dut kede sembatu dimyu. Na samat ama' penginasip ye, dut kenyeng keyegangan. ¹²Pepeberiksanan kay kemyu, sampay pegimuyuken beke' pegtehagen kay na kemyu megpengebiyagan et metigna', supaya enepan kew et Empu'. Na megayat Ya set dimyu dut serili' Yeng pengmilikan beke' ketaasan et Empu'.

¹³Daran kay pegpeserungsukuran ating Empu' dut langit, sabab tinerima myu ating beres et Empu' na nepebibit damen, diki samat bebresen et taaw lang, temed ating tantung bebresen et Empu'. Na, sugat atin, itueng bebresen et Empu' na ya ne nengeradya dut dimung menge' mengengandel supaya ipetigna' pengebiyagan myu. ¹⁴Sabab kemyu, menge' ketipusdan, na sumulit dut menge' mengengandel i Jesus Kristo dut bangsa et Judea. Negrandal kew et keliyutan dut menge' kebangsa myu, samat keliyutan neng nelebayan et menge' mengengandel i Jesus dut Judea teyeg et menge' ibang taw't Judio. ¹⁵Na, itueng menge' taw't Judio, nengimatey et Begerar tyu neng si Jesus, beke' gasi dut menge' tarus et Empu' tagna' ti!. Megdemikian atin gasi nengdingkar damen

^b 2:7 Apostol - Sembatung taaw megiba-iba ki Jesus dut atin masa ye, sampay ipereti' dut ibang taaw sabab et Menungang Abar pasal i Jesus. Dut Griego, sembatung daaken, sembatung taaw ipineraak sabab et abar.

peliwan. Megiseg Empu' dut kedye, sampay dye kebanta et ginsan neng menge' taaw.¹⁶ Peglegesen dye na bengkaen damen neng pegpeabar et Menungang Abar pasal i Jesus dut menge' bangsa et taaw lein Judio, apang mebawi' teyeg et menge' sala' dye. Dut itueng menge' taw't Judio, daran-peraran susulu dye pegdugangan kedyeng menge' sala', angkansa napet dye ne et kutuk et Empu'.

Gaay i Pablo na Periksanen menge' Taw't Tesalonika

¹⁷Segwa' menge' ketipusdan, misan diki nekwit na kami neparak dut dimyu, eset bilug lang, temed diki dut pengrendem, riminupuk kay ne lalu'. Na gey-gaay kay ne mebiri' kew peuli', angkansa, sinulayan kay banar dumuntin dimyu. ¹⁸Pegpenperuen kay ne banar na sumurung dut dimyu, lebi ne akung si Pablo kesenung masa ne megparu, segwa' leyd-leyd kay pegbengkaen i Seytan. ¹⁹Na, kemyu banar damen neng keksanan beke' pengerapen. Indyari ipeabbu kay kemyu dut elepan et Begerar tyu ne si Jesus Kristo, ba' ya megpeuli' atu't dunya!. ²⁰E!, sugat banar, kemyu dameng kebentugan beke' keksanan.

Pinuli' i Pablo si Timoteo dut Tesalonika

3 ¹Angkansa ganang diki kay ne mesendalan mengrendem, pinegmenunga kay ne petek tak atu't lungsud et Atinas. ²Angkansa tinahag kay dimyu si Timoteo na kityung tipused, beke' mengengeradya et Empu' dut megpebunayag et Menungang Abar tudyu ki Kristo. Tinahag kay gasi ya supaya megpebasag beke' megpetege dimyu et dimyung pengandel et Empu', ³apang kaya sembatu dimyu mesasew pikiran sabab et menge' pegrulay na itue. Sewd myu ne gasi subali' maya ketiksaan dumateng dimyu, sabab atin ne eset pegpandu' tyu. ⁴Tantu banar, kwit iba-iba myu nega kami, pegrulayna kew ne lagi na kityung tiksaen. Na atin ne pesi neinabu, asal sewd myu ne. ⁵Sabab et itue ganang diki ku ne mesendalan negtahag ku ne ki Timoteo dut dimyu, apang meketuturan daken pasal et dimyung pegandel dut kityung Empu'. Megtelas ne atey ku kalu'kalu' nebbit kew ne et menunuksu' i Seytan. Na ba' kwantin, meugara't kepulusan eset dameng pinegsenseraan dut dimyu.

Tuturan i Timoteo neng Negpebasag et Seled

⁶Segwa' tiban nekepeuli' ne si Timoteo, na maya bibit ye menungang tuturan pasal et dimyung pegandel beke' peggingin. Tinuturan ye pasal et dimyung pengrendem damen, na ingin-ingin myu na mebiri' kami peuli'. Megdemikian kami kwantin gasi, ingin kay mebiri' kemyu. ⁷Angkansa menge' ketipusdan, misan ne mekansang keliyutan sampay ketiksaan kay, neimuyuk myu kami sabab et dimyung pengandel dut ki Jesus. ⁸Samat tiban kiminesan kay ne, sabab nesewran kay ne na mepagen ne

pegandel myu, dut Begerar tyu neng si Jesus. ⁹Pegserungsukuran kay Empu' pasal et dimyu, sabab et ginsan neng keksanan na nerasa kay, pasal et dimyung pengandel. ¹⁰Pegpenelang kay banar gebi beke' eldew, na mekita' kay kemyu peuli', apang metebangan ba' enu nega kekurangan myu pasal et dimyung pengandel.

¹¹Na tiban turunan teyen damen et kityung Empu' Ama', beke' si Jesus neng Begerar tyu na mekerateng kay dut dimyu. ¹²Buwaten teyen et Begerar na ipelembu' sampay ipekansang pegingin myu dut kesebayaan beke' dut sinu-sinu, tiat pegingin kay dimyu. ¹³Pebesagen ye teyen pusu' myu, apang kaya seseweyan dimyu, beke' mendyaring pasek metigna' kew dut elepan et Empu' Ama' tyu, ba' matu' ne Begerar tyung si Jesus kebaya' ginsan neng kenyeng menge' taaw neng mengganel kenyé.

Pebibiyag Supaya Begeyan et Kebentungan Ating Empu'

4 ¹Ketepus-tepusan, menge' ketipusdan, pegtulduan kay kemyu ba' enukwan ipekeksan myu Empu' sasat kew pebibiyag. Na sewd kay ne na pengebiyagan kew kwantin, temed tiban pegengaten beke' pegtehagen kay dimyu banar dut Begerar neng si Jesus, na buwaten myu lebi neng banar samat kwantin neng menungang pemimiyag. ²Sewd myu ba' enu tinuldu' na binggey kay dimyu, pebiya' et kepegewlaan et kityung Begerar neng si Jesus. ³Sabab itue kegeayan et Empu', na kemyu megpeketigna' na megperayu' kew et pekibeis-beis. ⁴Na kede sembatu dimyu, na antangan ye kenyeng bilug apang pasek metigna', sampay mebantug kenyeng pemikiran pasal et pegesawa. ⁵Endey ibuten myu meraat neng kenepsuan et bilug, diki samat menge' arat et menge' taaw na diki nekekilala et Empu'. ⁶Supaya, kaya sembatu dimyu na megkesala', etawa mengrunding et tipused ye. Samat pegsugiren sampay pepereti' kay ne dimyu tagna', dusaen et Begerar ginsan neng taaw na pemaal et kwantin neng keselaan. ⁷Sabab diki tyu pinili' et Empu' supaya megpengebiyagan et meraat, segwa' megpengebiyagan tyu et pasek metigna'. ⁸Angkansa, sebarang diki mengandel et itueng tuldu', diki lang taaw pegmendian ye, temed pegmendian ye Empu', na ya negbegey dimyu et kenyeng Menungang Nakem na' Empu'.

⁹Segwa' diki ne subali' isurat kay nega dimyu pasal et pegingin dut menge' iba-iba myu neng menge' mengengandel ki Jesus Kristo, sabab kemyu netulduan ne et Empu' na ba' enukwan kew meginginan. ¹⁰Na asal, peginginen myu ginsan neng menge' mengengandel dut sengkedunyaan et Masedonia. Segwa' teyen pegsewran kay kemyu, menge' mengengandel na ipelembus myu nega dimyung pegireg et kedyé. ¹¹Etasa' myu megpengebiyagan et kesenangan. Teyumana' myu keradya myu lang in, beke' megpeturu' kew et linget supaya ikebiyag myu, samat sinugid kay ne dimyu. ¹²Na ba' mengandel kew itueng tuldu', eraten kew

et menge' taw't kayangga pe' mekekilala et kityung Empu', apang gasi diki myu ipeninged et sebaya' dimyung ikebiyang.

Pegdateng et Begerar si Jesus Kristo

13 Na, kemyung menge' mengganel, meingin kay ne ipereti' dimyu pasal et menge' natey neng mengganel i Jesus Kristo, apang diki kew rumupuk samat menge' ibang taaw na kaya pegtetegyen dye na megbiyang peuli'. **14** Sabab asal inandel tyu ne si Jesus natey beke' negbiyang peuli' teyeg et kepeteyan. Angkansa inandel tyu na biyagen gasi peuli' et Empu' sebarang menge' nemematey na maya pengandel dut ki Jesus, apang ipebaya' dut kenyeng pegdateng.

15 Pasal dut bebresen et Begerar tyu si Jesus, pegrusuren kay dimyu: Na, kityu na menge' netitinda na biyag nega seked et pegdateng et Begerar neng si Jesus, na kityung menge' biyag, tantu diki keuna dut menge' nemematey ne na sumusup keny. **16** Sabab pegineug i Jesus neng Begerar teyeg dut langit, na maya mebasag neng tahag, sampay pengluluwaan et pegibutun et menge' dereakan et Empu', sampay megititingkag neng budyung neng tembuli' et Empu', pegketbes menge' mengganel ki Kristo neng natey ne, dye in unang biyagen sampay iperibuwat teyeg et menge' lebeng dye. **17** Pegketbes et atin, kityung menge' biyag nega netitinda, biten gasi peribuwat kebaya' kedye dut kunem, apang susupen Begerar Jesus dut lelengew. Angkansa megkebe'baya' tyu ne et Begerar dut langit, apang mekepengebiyagan tyu ne peuli' et kaya seskeran. **18** Angkansa, megimuyukan kew pebiya' dut menge' tuldu' na itue.

Megpanyap Tyu et Pegdateng et Begerar si Jesus

5 **1** Na, menge' ketipusdan, diki ne keilangan isurat kay nega dimyu, pasal et timpu beke' menge' eldew itueng meinabu neng menge' indeginis. **2** Sabab sewd myu ne tu' banar, ne ating eldew et pegdateng et Begerar si Jesus, samat pegdateng et menenakew dut gebi. **3** Sasat pegbebresen et menge' taaw, kwan dye, "Kesenangan tu' beke' kaya keenu-enu tiban lang," segwa' kumlat lang dumateng keeriweraan dut kedye beke' metpu' dye ne. Kumlat lang dumateng keeriweraan samat pegteterman neng megeb teng neng libun, beke' diki dye mepelegyuan. **4** Segwa' kemyu menge' mengganel, kaya lang dut kelingban, ingin bersen, kaya kew lang awam et itue. Angkansa itueng eldew na diki kew medingkelatan, samat pegdingkelat et menenakew. **5** Kemyu ginsan antangan ye samat keyegangan et ketlangan, beke' samat keyegangan et eldew, ingin bersen, kemyu menge' mengganel et Empu'. Diki lang kityu teyeg et gebi, etawa teyeg dut kelingban. **6** Angkansa, endey tyu migal' tiat iba, na megiga' na' awam dye, segwa' megmendyaring panyap tyu sampay diyukup pikiran

tyu. ⁷Sabab pasal et menge' megiga', merali' gebi pengingiga' dye, beke' itueng menge' melelangu, merali' gasi dut gebi dye meglangu. ⁸Segwa' sabab kityu antangan ye samat ingin bersen menge' mengganel et Empu', teyeg dut eldew, subali' kityu pateng, pikira't menunga, diki samat menge' pegiluen neng taaw. Na' menge' sundalu, pekekes dye lampik et bilug, beke' besi' neng sepuyu' eset ulu. Kityu gasi samat menge' sundalu, maya pekekes ba' isuub tyu taming neng pegandel et Empu', beke' pegingin dut menge' iba tyu, samat lampik et debdeb, beke' pegarap et kepuwasan atin samat besi' neng sepuyu' na diki terman. ⁹Sabab diki tyu pinili' et Empu' supaya medusa et kenyeng kutuk. Segwa' supaya keterima tyu et kepuwasan punsabab dut kityung pengandel eset Begerar tyung si Jesus Kristo. ¹⁰Natey si Jesus sabab et kityu, apang misan biyag etawa natey tyu, kityu mekepemiyagan peuli' keibut dut kenyé pegka' peuli' ye atu't dunya!. ¹¹Angkansa meimuyukan kew et tegsembatu beke' megtabang-tabang, samat pegbuwaten myu ne tiban.

Emuring Pemilin

¹²Segwa' tiban pegengaten kay dimyu menge' ketipusdan neng mengganel, asi'asi' erata' myu menge' pegrongsara' dimyu. Na dye pinili' et Begerar apang megpenguinuna beke' ipengindu' dimyu dut pengganel dimyu. ¹³Esipen myu dye banar et metaas na pegarat, sampay pegmerga' sabab et keradya dye. Magsipegnunga-nunga kew et kemyu-kemyu.

¹⁴Beke' pegbilinan kay kemyu banar menge' ketipusdan, na tuldui' myu menge' meyeyahu' na tehagen dye megkeradya. Ipelesigaa' myu menge' melelew. Tebangi' myu sebarang merurungkey dut menge' kesulayan. Beke' mendyaring mesandal kew dut ginsan et menge' taaw. ¹⁵Tentua' myu, ne kaya meles et meyaat eset mereraat dimyu, segwa' etasen myu ne mendyaring menunga dut semba-sembatu dimyung mengganel sampay dut ginsan.

¹⁶Keksan kew daran. ¹⁷Megmendyaring mepengna' kew et pegpenelang. ¹⁸Misan enu meinabu, menunga etawa meyaat, peselemati' myu dut Empu', sabab atin gay ye, sabab kemyu negmendyaring sembatu dut ki Jesus Kristo.

¹⁹Kasi' myu pegbengkaa' kegeaya't Nakem na' Empu'. ²⁰Kasi' myu pekumbaba menge' pegpebunayag et beres et Empu'. ²¹Segwa' sulayi' myu ginsan et menge' indeginis beke' pengpetan ba' enu menununga. ²²Pereyuni' myu sebarang dagbes et kreatan.

²³Teyen ating Empu' banar, Empu' neng kesenangan, megmendyaring megpepasek metigna' dimyu banar. Dumaran kew teyen et kaya keseweyan ginsan neng pegketaaw myu; pikiran, kurudua, beke' bilug, seked dut pegdateng et Begerar tyung si Jesus Kristo. ²⁴Mebentel Empu'

na negtingkag dimyu, beke' buwaten ye ginsan neng menge' itueng keeratan myu.

²⁵Menge' ketipusdan, ipenelanga' myu teyen daran kami.

²⁶Penglinga' myu ginsa't menge' mengengandel uyun et arat tyu.

²⁷Pegtehagen ku dimyu dut elepan et Begerar na betsaan myu itueng Kesuratan dut ginsan neng menge' mengengandel i Jesus.

²⁸Redyiki' et Begerar tyung si Jesus Kristo dumateng teyen dimyu.